

Súd: Okresný súd Bratislava I
Spisová značka: 1P/123/2013
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1113226700
Dátum vydania rozhodnutia: 20. 05. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Katarína Škultétyová
ECLI: ECLI:SK:OSBA1:2016:1113226700.20

Uznesenie

Okresný súd Bratislava I v Bratislave v právnej veci starostlivosti súdu o maloletú D. I. nar. XX.XX.XXXX, zastúpenú kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny v Bratislave, so sídlom Vazovova 7/A, 816 16 Bratislava, toho času umiestnenú v D. stredisku B., so sídlom S. č. X., XXX XX I., dieťa rodičov: matky A. D. Z., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom D. XXX/XX, XXX XX Z., toho času P. XX, XXX XX I., právne zastúpenej Mgr. Martinom Černákom, advokátom so sídlom v Bratislave, Zochova 5 a otca L. I., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom D. XXX/XX, XXX XX Z., právne zastúpeného JUDr. Libušou Dočkalovou, advokátkou, so sídlom Lachova 32, 81 03 Bratislava, za účasti Okresnej prokuratúry Bratislava I., so sídlom Kvetná 13, 820 05 Bratislava a za účasti D. strediska B., občianske združenie, so sídlom S. X, XXX XX I. v konaní o návrhu matky na úpravu výkonu rodičovských práv a povinností k maloletému dieťaťu, o návrhu otca na pozastavenie výkonu rodičovských práv a povinností k maloletému dieťaťu matkou a zverenie maloletého dieťaťa otcovi, o nariadenie ústavnej starostlivosti nad maloletou začaté bez návrhu a o návrhu otca na zrušenie uznesenia tunajšieho súdu sp. zn. 1P 123/2013-316 zo dňa 05.11.2014 takto

rozhodol:

Súd z r u š u j e uznesenie Okresného súdu Bratislava I. č. k. 1P 123/2013-316 zo dňa 05.11.2014 o nariadení predbežného opatrenia, ktorým súd dočasne zakázal styk otca s maloletou D. I., nar. XX.XX.XXXX (ďalej len "maloletá").

Súd n a r i a ě u j e predbežné opatrenie nasledovného znenia:

Otec maloletej j e o p r á v n e n ý dočasne sa stretávať s maloletou každý štvrtok v čase od 15.00 hod. do 17.00 hod., vždy za asistencie psychológa alebo iného odborného zamestnanca povereného D. strediskom B., so sídlom S. X, I..

D. stredisku B. sa p o v o ľ u j e zmeniť termín stretnutia z dôvodu prázdninového programu maloletej (účasť maloletej v letnom tábore, výlet).

o d ō v o d n e n i e :

Otec maloletej sa návrhom doručeným súdu dňa 21.04.2016 domáhal zrušenia predbežného opatrenia nariadeného tunajším súdom dňa 05.11.2014, č.k. 1P/123/2013-316 (ďalej len "predbežné opatrenie o zákaze styku"), ktorým súd dočasne zakázal styk otca s maloletou D. I., nar. XX.XX.XXXX (ďalej len "maloletá").

Otec prostredníctvom právnej zástupkyne návrh na zrušenie predbežného opatrenia odôvodnil tým, že od času nariadenia predbežného opatrenia o zákaze styku pominuli dôvody, ktoré viedli k vydaniu predbežného opatrenia a jeho ďalšia existencia nemá oporu vo vykonanom dokazovaní, nakoľko závery oboch kontrolných znaleckých posudkov vypracovaných v konaní na základe rozhodnutia súdu na pojednávaní dňa 25.03.2015, tak znalcom A.. A. A. z odvetvia psychiatrie, č. 12/2015 ako aj znalcom A.. A. I. z odvetvia klinickej psychológie detí a dospelých, č. 13/2015 podporujú obnovenie kontaktu medzi

maloletou a otcom, čo vyvoláva potrebu bezodkladného zrušenia zákazu styku ako celkom výnimočného zásahu do výkonu rodičovských práv a povinností a môže byť odôvodnený len okolnosťami na strane dieťaťa, pričom tieto okolnosti v súčasnosti neexistujú.

Na tunajšom súde prebieha konanie o návrhoch oboch rodičov o úpravu výkonu rodičovských práv a povinností k maloletej D. I. nar. XX.XX.XXXX. Matka sa návrhom doručeným súdu 05.08.2013 domáha zverenia maloletej do jej osobnej starostlivosti a určenia vyživovacej povinnosti otcovi vo výške 130,- Eur mesačne. Otec maloletej sa návrhom doručeným súdu 15.08.2013 domáha zverenia maloletej do jeho osobnej starostlivosti a určenia vyživovacej povinnosti matke vo výške 30,- Eur mesačne, súčasne žiadal, aby súd matke maloletej pozastavil výkon rodičovských práv a povinností k maloletej.

Uznesením č. k. 1P/123/2013-213 zo dňa 09.09.2014 vykonateľným dňa 09.09.2014 súd umiestnil maloletú do starostlivosti nahrádzajúcej starostlivosť rodičov do D. strediska B., so sídlom S. č. X, XXX XX I. a súčasne zrušil predbežné opatrenie Okresného súdu Poprad 14P 160/2013-17 zo dňa 18.07.2013 a predbežné opatrenie Okresného súdu Bratislava I 1P 123/2013-160 zo dňa 11.04.2014. Súd v čase rozhodnutia mal za to, že sú splnené podmienky stanovené v § 75a O.s.p., maloletá D. I. sa ocitla bez akejkoľvek starostlivosti, pričom bol vážne ohrozený a zrejme aj narušený priaznivý vývoj a zdravie dieťaťa. Súd mal za preukázané, že maloletá bola hospitalizovaná v NsP Z. na detskom oddelení a vedenie detského oddelenia informovalo príslušné úrady a súd, že vzhľadom na vzniknutú situáciu, zdravotný stav dieťaťa a najmä vzhľadom na postoje oboch rodičov bolo prijaté rozhodnutie o zotrvaní dieťaťa na oddelení. Súčasne bol zo strany nemocnice kontaktovaný ÚPSVaR Poprad s návrhom dočasného umiestnenia dieťaťa v krízovom centre do vydania konečného rozhodnutia súdu. Matka maloletej starostlivosť o dieťa aktuálne aj vzhľadom na vlastnú psychiatrickú diagnózu prestala zvládať, po návšteve maloletej v NsP Z. v auguste 2014 sa o dieťa zaujímala iba telefonicky a zrejme sa zdržiavala v Bratislave. Maloletá matku odmietala. Suicidálne deklarácie, pre ktoré otec maloletú hospitalizoval na detskej psychiatrii, nesú v sebe prvky manipulatívnej a účelnej zo strany dieťaťa aj zo strany otca. Aj keď otec prejavil záujem o osobnú starostlivosť o maloletú, súd mal preukázanú dôvodnú obavu, že otec nevhodným spôsobom manipuluje a ovplyvňuje dieťa, jeho správanie a starostlivosť o dieťa tak, ako ich má súd doposiaľ za skutkovo preukázané, nie sú spôsobilé zabezpečiť starostlivosť a výchovu maloletej v jej záujme.

Uznesením na pojednávaní dňa 05.11.2014 začal súd konanie aj bez návrhu o nariadenie ústavnej starostlivosti nad maloletou a nariadenia výchovných opatrení rodičom maloletej a maloletej.

Uznesením 1P 123/2013-316 zo dňa 05.11.2014 súd predbežným opatrením dočasne zakázal styk otca s maloletou. V čase rozhodnutia o predbežnom opatrení mal súd za dostatočne osvedčenú závažnú skutočnosť týkajúcu sa vývoja maloletej na základe ktorej mal súd za to, že i bez ďalšieho dokazovania a vyhodnotenia všetkých listinných dôkazov, je nevyhnutné zamedziť a vylúčiť prípadné akékoľvek ďalšie ohrozovanie psychického a fyzického zdravia maloletej. Súd zakázal otcovi styk s maloletou až do doby právoplatného rozhodnutia súdu vo veci samej alebo do vyhodnotenia nariadených výchovných opatrení. Pri rozhodovaní o návrhu na nariadenie predbežného opatrenia súd v prvom rade prihliadol na záujem maloletej, na ochranu jej osobnej integrity, či už fyzickej alebo psychickej. Na zreteľ vzal i právo maloletej na zachovanie jej vzťahu k oboj rodičom, a preto súd súčasne s nariadeným predbežným opatrením rozhodol o výchovných opatreniach, za účelom posilňovania rodičovských kompetencií a zručností otca a rešpektovania role matky v živote maloletého dieťaťa a obnovenia vzájomných citových väzieb a vzájomných vzťahov medzi maloletou a matkou. Súd dospel k záveru, že aj napriek dočasnej absencii otca v živote maloletej, do času pokiaľ nebude možné vyhodnotiť závery nariadených výchovných opatrení, vyhodnotiť výsledky liečby otca (pokiaľ sa liečbe podrobí), je potrebné maloletú ochrániť a vylúčiť akúkoľvek hrozbu jej ujmy.

Rozsudkom 1P 123/2013 zo dňa 05.11.2014 súd nariadil otcovi maloletej výchovné opatrenie - povinnosť podrobiť sa psychologickému poradenstvu, odbornému poradenstvu na Referáte poradensko - psychologických služieb Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Z. v trvaní 5 mesiacov od právoplatnosti rozsudku, za účelom poskytnutia pomoci pri posilňovaní jeho rodičovských kompetencií a zručností a rešpektovaní role matky v živote maloletého dieťaťa a súčasne matke a maloletej výchovné opatrenie - povinnosť podrobiť sa psychologickému poradenstvu, odbornému poradenstvu v D. stredisku B., občianske združenie, S. X, I. za účelom poskytnutia pomoci pri posilňovaní rodičovských zručností,

vzájomných citových väzieb a obnovenia vzájomných vzťahov na dobu 5 mesiacov od právoplatnosti tohto rozsudku.

Výchovné opatrenia nariadené na dobu 5 mesiacov boli ukončené ku dňu 08.05.2015.

Súd sa v rámci rozhodovania o návrhu otca na zrušenie nariadeného predbežného opatrenia zaoberal zisťovaním všetkých skutočností zistených za obdobie od nariadenia predbežného opatrenia, ktoré by mohli mať vplyv na zmenu rozhodnutia súdu. Súd skúmal, či pominuli dôvody, pre ktorých existenciu súd pristúpil v záujme ochrany maloletej k rozhodnutiu o takom krajnom riešení ako je zákaz styku maloletej s jedným z rodičov. Nariadením predbežného opatrenia o zákaze styku otca s maloletou súd sledoval predovšetkým zabránenie bezprostredného ohrozenia zdravého vývoja maloletej s možnými trvalými následkami v budúcnosti.

Znalec A.. A. A. z odvetvia psychiatria v znaleckom posudku č. 12/2015 zo dňa 06.11.2015 vypracovanom na základe uznesenia súdu zo dňa 23.04.2015 o nariadení kontrolného znaleckého dokazovania pokiaľ ide o otca maloletej, nakoľko súd na účely rozhodovania o návrhu otca na zrušenie predbežného opatrenia o zákaze styku upriamil pozornosť na závery týkajúce sa možného výchovného vplyvu otca na maloletú tak, aby bolo možné prijať záver, či v danom prípade pominuli dôvody pre ktoré bolo predbežné opatrenie o zákaze styku nariadené, uviedol, že otec maloletej má zmiešanú poruchu osobnosti. Na rozdiel od psychóz, či porúch nálady však nie sú poruchy osobnosti "ochorenia" v pravom zmysle slova, jedná sa o extrémne vystupňované charakterové a povahové rysy, ktoré vedú k poruchám sociálnej adaptácie. Prítomné sú pretrvávajúce vzorce správania, ktoré sa odchyľujú od toho, čo očakáva príslušná kultúra a spoločnosť a sú relatívne stabilné. Porucha osobnosti je ego-syntónna, čo znamená, že ju subjekt považuje za svoju integrálnu súčasť, človek s poruchou osobnosti je s ňou stotožnený a nesnaží sa jej zbaviť. Vo vzťahu k vplyvu osobnosti otca na psychický vývoj maloletej znalec uviedol, že prejavy a vzorce správania blízke osobnostnej štruktúre otca vo vzťahu k maloletej, ktoré by mohli na jej vývoj negatívne vplývať sú najmä vystupňovanie konfliktogénnosti, útočný a agresívny štýl v komunikácii vo vzťahu k matke, tendencie k manipulácii maloletej vo vzťahu k matke a snahy o jej vytesnenie zo života maloletej. Znalec odporučil súdu (č.l. 480) na základe výsledkov vyšetrení oboch rodičov ako aj po konzultantom vykonaným psychologickým vyšetrením oboch rodičov ponechať maloletú v starostlivosti štátu a pokiaľ ide o úpravu styku otca s maloletou navrhol upraviť tento pod dohľadom psychológa tak, aby bolo možné výsledky overiť v praxi, preto je podľa neho vhodné, aby prípadné psychologické intervencie na posilnenie rodičovských kompetencií a akceptovanie role matky v živote dieťaťa, ktoré otcovi odporučil, boli vykonávané v zariadení, ktoré pracuje s maloletou aj s jej matkou (D. stredisko B.).

Zo znaleckého posudku súdneho znalca A.. A. I., ktorý maloletú aj oboch rodičov opätovne vyšetril v januári 2016 a tiež z jeho výsluchu na pojednávaní dňa 16.05.2016 vyplynulo, že stav aký znalec zistil vyšetrením otca ako aj jeho interakciu s maloletou dovoľuje prijať záver, že obmedzenie rodičovských práv otca malo určitý pozitívny efekt, čo bolo badateľné aj v kontakte s D.. Znalec v rámci výpovede na pojednávaní uviedol, že otec sa síce v zásade nezmenil, ale objektívne treba povedať, že pokiaľ ide o závery z roku 2014 a závery z roku 2016 bolo badať pozitívne znaky, nakoľko nebolo prítomných toľko negatívnych prejavov v jeho správaní. Znalec na základe skutkového stavu zisteného na pojednávaní zastal názor, že je v záujme dieťaťa ponechať ho nateraz ešte nejaký čas v krízovom stredisku s tým, že podľa znalca daný priestor na zrušenie zákazu styku s otcom. Znalec odporučil súdu upraviť styk za asistencie a mal za to, že za súčasnej situácie za predpokladu, keby rodičia v záujme dieťaťa, hoci ich možnosti v tomto smere považuje za obmedzené, dokázali prekonať svoje konflikty, bolo by možné docieľiť, aby sa dieťa stretávalo s oboma rodičmi.

Právna zástupkyňa otca na pojednávaní dňa 16.05.2016 žiadala, aby súd zrušil predbežné opatrenie o zákaze styku v zmysle ich návrhu zo dňa 21.04.2016.

Podľa ustanovenia § 77 ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku, predbežné opatrenie súd zruší, ak pominú dôvody, pre ktoré bolo nariadené.

Súd po vyhodnotení doposiaľ vykonaného dokazovania a posúdenia odôvodnenosti návrhu otca na zrušenie predbežného opatrenia, ktorým súd zakázal styk otca s maloletou dospel k záveru, že vzhľadom na výsledky kontrolného znaleckého dokazovania je možné ustáliť a konštatovať, že pominuli dôvody, pre ktoré bolo predbežné opatrenie o zákaze styku a teda návrhu otca na zrušenie predbežného

opatrenia o zákaze styku je možné vyhovieť, preto predbežné opatrenie o zákaze styku otca s maloletou nariadené uznesením č.k. 1P/123/2013-316 zo dňa 05.11.2014 zrušil.

Podľa § 102 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len "O.s.p."), ak treba po začatí konania dočasne upraviť pomery účastníkov alebo zabezpečiť dôkaz, pretože je obava, že neskôr ho nebude možné vykonať alebo len s veľkými ťažkosťami, súd na návrh neodkladne nariadi predbežné opatrenie alebo zabezpečí dôkaz. V záujme maloletého dieťaťa môže súd po začatí konania vo veci starostlivosti súdu o maloletých na návrh nariadiť predbežným opatrením účastníkovi, aby do času rozhodnutia vo veci úpravy pomerov maloletého dieťaťa zabezpečoval osobnú starostlivosť o dieťa, ktoré je v čase podania návrhu umiestnené v zariadení na výkon rozhodnutia súdu. Ak súd rozhoduje o predbežnom opatrení podľa druhej vety o návrhu na predbežné opatrenie rozhodne najneskôr do 30 dní od podania návrhu; ustanovenia § 75 až 77 sa použijú primerane.

Podľa § 75 ods. 1 O.s.p. predbežné opatrenie nariadi súd na návrh. Návrh nie je potrebný, ak ide o predbežné opatrenie na konanie, ktoré môže súd začať i bez návrhu.

Predbežné opatrenie vo veciach týkajúcich sa maloletých prichádza do úvahy v zásade len v prípade, kedy sa maloleté dieťa ocitne v situácii, ktorej riešenie vzhľadom na potrebu ochrany jeho záujmov neznesie odklad.

Zmyslom právnej úpravy formou predbežného opatrenia v konaniach o starostlivosti o maloleté deti je ochrana práv detí v prípade určitého ohrozenia ich záujmov, kedy možno nariadiť odovzdať dieťa do starostlivosti druhého rodiča, určiť výživné v nevyhnutnej miere, ak je výživa dieťaťa vážne ohrozená, upraviť styk maloletého dieťaťa s rodičom, prípadne inak upraviť výkon rodičovských práv a povinností k maloletému dieťaťu, ak je na tom daná naliehavá potreba.

Na základe výsledkov doterajšieho dokazovania najmä poukazom na závery znalca - psychiatra A.. A. A. konštatované v posudku č. 12/2015 a znalca - psychológa A.. A. I. prednesené vo výpovedi na pojednávaní dňa 16.05.2016, ako aj vzhľadom na výpoveď štatutárneho zástupcu D. strediska B., do ktorého starostlivosti bola maloletá umiestnená predbežným opatrením tunajšieho súdu, č.k. 1P/123/2013-213 zo dňa 09.09.2014 dospel súd k záveru, že v danom prípade je v záujme maloletej nevyhnutné upraviť styk otca s maloletou, nateraz za asistencie psychológa, prípadne iného odborného zamestnanca krízového strediska, v ktorom je maloletá dočasne umiestnená s cieľom obnoviť vzťah otca s maloletou a tiež za asistencie psychológa napomôcť zlepšeniu kompetencie otca v smere k rešpektovaniu role matky v živote maloletej. Súd vzhľadom na uvedené upravil styk otca s maloletou tak, že otec maloletej je oprávnený dočasne sa stretávať s maloletou každý štvrtok v čase od 15.00 hod. do 17.00 hod., vždy za asistencie psychológa alebo iného odborného zamestnanca povereného D. strediskom B..

Súd do ďalšieho pojednávania zabezpečí správu o priebehu styku otca s maloletou, ktorej vypracovaním poverí psychológa D. strediska a ktorá bude slúžiť ako ďalší podklad pre rozhodnutie súdu o konečnej úprave výkonu rodičovských práv a povinností k maloletej.

Súd napriek problematickému vzťahu rodičov vyjadruje presvedčenie a súčasne v tomto smere apeluje na rodičov, aby sa v záujme maloletej dokázali odosobniť od vzájomných sporov a svoje chovanie podriadili jedine záujmom spoločnej dcéry, pre ktorú je bytostne dôležité, aby konflikty medzi rodičmi prestali byť súčasťou jej života.

Súd bude naďalej pokračovať v konaní 1P/123/2013, termín pojednávania je vytýčený na 21.09.2016 a po komplexnom vyhodnotení všetkých dôkazov rozhodne vo veci samej.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu je prípustné odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia, písomne, v piatich vyhotoveniach, na podpísanom súde.

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach uviesť proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha.